

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie september 2021

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion overwegend positief over voorontwerp wetsvoorstel toekomst accountancysector**

Eumedion is over het algemeen positief over de voorstellen van minister Hoekstra (Financiën) om de kwaliteit van de accountantscontrole te verhogen. Zo spreekt Eumedion haar steun uit aan de voorstellen om het handhavingsinstrumentarium van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) te versterken, om de governance van de grootste accountantskantoren te verbeteren en om de accountantskantoren te verplichten kwaliteitsindicatoren te publiceren. Dit blijkt uit de op 13 september jl. ingediende Eumedion-reactie op het voorontwerp van het wetsvoorstel toekomst accountancysector. Uit de reactie blijkt dat Eumedion wel een aantal kanttekeningen plaatst bij de voorgestelde bevoegdheid voor de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) om als ultimum remedium een accountant aan een onderneming toe te wijzen als die onderneming ondanks redelijke en tijdige inspanningen geen accountantskantoor bereid heeft gevonden om de jaarrekeningcontrole te doen. Eumedion vraagt zich in de reactie af hoe deze aanwijzingsbevoegdheid zich verhoudt tot bevoegdheid van de aandeelhoudersvergadering (AVA) om een accountantskantoor te benoemen en tot de uitkomst van het wettelijk verplichte cliëntonderzoek door een accountantskantoor. Ook ziet Eumedion mogelijke governanceproblemen binnen de NBA om tot een aanwijzing te komen. Eumedion kan zich met één voorstel niet verenigen: de uitbreiding van het AFM-toezicht naar ook kleine accountantskantoren. Eumedion voorziet dat hierdoor het toezicht op de grote

accountantskantoren (de 'Big 4') gaat 'verwateren'. De gehele reactie kan worden gedownload via: <http://bit.ly/3tzS4ZQ>.

- **Eumedion: voorgestelde 'audit quality indicators' hadden ambitieuzer moeten**

De Kwartiermakers Toekomst Accountancysector hadden volgens Eumedion met een veel ambitieuzer voorstel moeten komen voor de publicatie van 'audit quality indicators' (AQI's). De AQI's zouden niet alleen moeten zien op gemiddelde kernindicatoren per accountantskantoor, maar ook per individuele controle-opdracht. Dat schrijft Eumedion in haar op 16 september jl. ingediende reactie op het AQI-consultatiedocument van de Kwartiermakers. De Kwartiermakers stellen in het consultatiedocument tien kwaliteitsindicatoren en enkele specifieke kengetallen voor die de kwaliteit van de jaarrekeningcontrole inzichtelijker zouden moeten maken. Elk accountantskantoor zou dan algemene informatie over het kantoor moeten verschaffen (conform de kengetallen) en per kwaliteitsindicator specifieke, geaggregeerde informatie over de controles moeten openbaren. Eumedion denkt dat die informatie door aandeelhouders hoogstens gebruikt gaat worden als een onderneming de benoeming van een nieuw accountantskantoor voorstelt. Dit gebeurt in de regel een in de acht tot tien jaar. Volgens Eumedion zijn AQI's op opdrachtniveau voor aandeelhouders veel belangrijker. AQI's op opdrachtniveau maken een frequentere, jaarlijkse 'feedbackloop' mogelijk tussen de gebruikers van de controleverklaring, de accountant en de onderneming in kwestie. Dergelijke AQI's kunnen zowel de kwaliteit van de accountantscontrole als de kwaliteit van de interne organisatie van de gecontroleerde entiteit ten goede komen.

Bovendien passen dergelijke AQI's bij het doel om de verantwoordingsketen tussen onderneming, accountant en stakeholders te versterken. De gehele reactie kan worden gedownload via: <http://bit.ly/3EoUzD1>.

- **Eumedion roept EFRAG op tot verdere aanscherping van de due process bij standaardzetting**

Eumedion onderschrijft het belang van goede procedures ('due process procedures') bij de ontwikkeling van Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving. In haar op 8 september jl. ingezonden reactie op het consultatiedocument van EFRAG over dit onderwerp gaat Eumedion in op een drietal aspecten die extra aandacht behoeven voor een verdere aanscherping van de voorgestelde due process procedures. Ten eerste hangt het voorstel voor de due process procedures samen met de nieuwe structuur en governance van EFRAG, die nog niet definitief zijn vastgesteld. Wat Eumedion betreft is extra verduidelijking nodig omtrent de precieze rolverdeling en verantwoordelijkheden van verschillende nieuwe organen in de voorgestelde procedures. Ten tweede acht Eumedion de oprichting van een commissie die toezicht houdt op de procedures van wezenlijk belang. Deze commissie zou aan de hand van duidelijke regels en criteria de uitvoering van de procedures dienen te beoordelen, bijvoorbeeld ten aanzien van een eventueel verzoek voor een verkorting van de reguliere consultatieperiode van 120 dagen. Dit is met name van belang bij de publieke consultatie van het interimwerk dat momenteel wordt uitgevoerd en dat naar verwachting niet alleen omvangrijk zal zijn, maar tevens bepalend voor de verdere ontwikkeling van de verslaggevingsstandaarden. Eumedion is van mening dat dit interimwerk niet automatisch verkort ter publieke consultatie voorgelegd zou moeten worden. Tot slot vraagt Eumedion aandacht voor zowel de rol als het lidmaatschap van het voorgestelde Consultative Forum. Wat Eumedion betreft ligt het in elk geval voor de hand dat nationale standaardzetter zitting kunnen nemen in dit forum. De gehele reactie kan worden gedownload via: <http://bit.ly/2X9ESPK>.

- **Eumedion: IFRS zijn nog volop voor verdere verbetering vatbaar**

Eumedion wil dat de International Accounting Standards Board (IASB) prioriteit geeft aan drie onderwerpen om de kwaliteit van de internationale financiële verslaggevingsstandaarden (IFRS) in de komende vijf jaar op een nog hoger plan te brengen. Dit schrijft Eumedion in haar op 23 september jl. ingediende reactie op de consultatie van de IASB over zijn agenda voor de periode 2022-2026. Allereerst dient IFRS 8 'Operating Segment' te worden verbeterd. Ten tweede zouden de verslaggevingsstandaarden voor ondernemingen die betrokken zijn geweest bij fusies en overnames moeten worden aangescherpt. Ten derde zal de IASB moeten beoordelen welke projecten beter kunnen worden overgedragen aan de International Sustainability Standards Board, die later dit jaar wordt opgericht. Verder stelt Eumedion een onderzoeksproject voor dat de specifieke wensen van beleggers in bedrijfsobligaties in kaart brengt. De Eumedion-reactie bevat verder reflecties op de 22 onderwerpen die de IASB zelf heeft aangedragen als potentiële prioriteiten. De IASB houdt iedere vijf jaar een consultatie over zijn voorgenomen agenda voor het opstellen van nieuwe of het aanpassen van bestaande IFRS. De gehele reactie kan worden gedownload via: <http://bit.ly/3EJhIAi>.

Uit het bestuur

- Tijdens zijn vergadering van 7 september jl. stelde het **Dagelijks bestuur** de Eumedion-commentaren op de consultatiedocumenten van de Kwartiermakers, EFRAG en de IASB vast, alsmede het commentaar op het voorontwerp van het wetsvoorstel toekomst accountancysector. Daarnaast werden onder meer het programma van het Eumedion-symposium 2021 en de voorstellen tot wijziging van de Eumedion-statuten en reglementen besproken.

Activiteiten Commissies

- De **Onderzoekscommissie** besprak tijdens haar vergadering van 20 september jl. het concepteindrapport van de Universiteit Maastricht (UM) over de verankering van duurzaamheid

binnen de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen.

- De **Beleggingscommissie** vergaderde op 23 september jl. over de mogelijke speerpunten voor het AVA-seizoen 2022 en over de voorstellen tot wijziging van het (uitvoerings)reglement van de commissie.
- De **Werkgroep bestuurdersbezoldiging** vergaderde op 20 september jl. o.a. over eventuele aanpassingen van de Eumedion-beloningsaanbevelingen naar aanleiding van het evaluatierapport van het AVA-seizoen 2021. De werkgroep concludeerde dat de bevindingen en conclusies van het AVA-seizoen 2021 nopen tot een verduidelijking van de aanbeveling om duurzaamheidsmaatstaven in de bonusprogramma's op te nemen.

Komende activiteiten

- **5 oktober 2021, Vergadering Algemeen bestuur.** Op de agenda staan onder meer de vaststelling van de Eumedion Speerpuntenbrief 2022, de bespreking van het UM-eindrapport over de verankering van duurzaamheid binnen Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen en de vaststelling van de voorgestelde wijzigingen in de Eumedion-statuten en -reglementen.
- **2 november 2021, vanaf 15.00 uur, hybride Eumedion-symposium te Amsterdam.** Rob Bauer en Mieke Olaerts (beide verbonden aan de UM) presenteren hun in opdracht van Eumedion verrichte onderzoek naar de verankering van duurzaamheid binnen Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Vervolgens zullen sprekers als Loek Sibbing (ABP), Maud de Vries (OCI) en Pauline van der Meer Mohr (Monitoring Commissie Corporate Governance Code), onder leiding van Willem Schramade (Erasmus Universiteit) het UM-onderzoek bespreken. De toegang is gratis. Aanmelding voor fysieke deelname kan via: <http://bit.ly/3zS1HV1>. Aanmelding voor online-deelname kan via: <http://bit.ly/3AW8JcU>.

Nieuws uit Den Haag

- **Beursgenoteerde ondernemingen kunnen in ieder geval tot 1 december 2021 puur virtuele AVA houden**

Gelet op de nog altijd bestaande noodzaak tot beperkende maatregelen ter voorkoming van nieuwe coronabesmettingen wordt de mogelijkheid voor beursgenoteerde ondernemingen om een puur digitale AVA te houden met twee maanden verlengd, dus tot in ieder geval tot 1 december a.s. Het ontwerpbesluit tot verlenging van de geldigheid van de zogenoemde 'Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid' is op 20 september jl. door demissionair minister Dekker (Rechtsbescherming) bij de Tweede en Eerste Kamer voor commentaar 'voorgehangen'. Aangezien beide Kamers geen commentaar hadden en geen bezwaar uitten tegen de verlenging, kon het definitieve besluit op 30 september in het Staatsblad worden geplaatst. In de tijdelijke wet is de bepaling opgenomen dat verlenging van de werkingsduur telkens mogelijk is, steeds voor een maximumperiode van twee maanden. Om echter meer zekerheid aan ondernemingen te bieden, is de minister voornemens om de tijdelijke wet slechts te laten vervallen indien ten minste twee maanden voor de voorgenomen vervaldatum een openbare aankondiging is gedaan. Dat impliceert dat ervan kan worden uitgegaan dat de tijdelijke wet ten minste de komende twee maanden nog toepasselijk zal zijn, tenzij inmiddels een eerdere vervaldatum daarvan is aangekondigd.

- **Eerste Kamer stemt in met wetsvoorstel 'ingroeiquotum' voor 1/3 vrouwelijke commissarissen**

Nederlandse ondernemingen met een beursnotering aan Euronext Amsterdam mogen bij een vrijkomende plek in hun raad van commissarissen (RvC) alleen nog een vrouw benoemen als de RvC nog niet uit ten minste een derde vrouwen bestaat. Wijkt de AVA van de desbetreffende onderneming hiervan af, dan is de benoeming nietig. Het wetsvoorstel dienaangaande is op 28 september jl. door de Eerste Kamer aangenomen. 49 Eerste Kamerleden stemden voor. De senatoren van de Fractie-Nanninga, de PVV, de ChristenUnie, het Forum voor Democratie, de SGP, 50PLUS

en de Fractie-Otten konden zich niet met het wetsvoorstel verenigen en stemden daarom tegen. Het zogenoemde ingroeiquote gaat gelden voor nieuwe benoemingen van commissarissen. Een mannelijke commissaris die voor herbenoeming in aanmerking komt, kan nog worden herbenoemd als de herbenoeming plaatsvindt binnen acht jaar na het jaar van de eerste benoeming. Daarnaast mag een onderneming die nog niet ten minste een derde vrouwelijke commissarissen heeft in "uitzonderlijke omstandigheden" voor een periode van maximaal twee jaar een mannelijke commissaris benoemen. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als een groot deel van de RvC onvoorzien aftreedt of wanneer de onderneming in zwaar weer zit en dringend een nieuwe commissaris moet aanstellen maar niet de tijd of de middelen heeft om uitgebreid te zoeken naar een geschikte kandidaat. Beursgenoteerde ondernemingen met meer dan 250 werknemers moeten daarnaast "passende en ambitieuze doelen in de vorm van een streefcijfer" vaststellen ten aanzien van het aantal vrouwelijke bestuurders en senior managers. De grote ondernemingen worden verplicht om een plan op te stellen om die doelen te bereiken en om jaarlijks de Sociaal-Economische Raad te informeren over de voortgang. Na vijf jaar zullen deze bepalingen worden geëvalueerd en aan de hand hiervan zal worden beoordeeld of de bepalingen na acht jaar vervallen of moeten worden voortgezet. De minister voor Rechtsbescherming gaat ervan uit dat het wetsvoorstel op 1 januari 2022 in werking treedt, zo heeft hij de Eerste Kamer tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel op 14 september jl. medegedeeld.

- **Kabinet wil het liefst internationale in plaats van Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving**

Het demissionaire kabinet zal er tijdens de Brusselse onderhandelingen over het richtlijnvoorstel herziening duurzaamheidsrapportage op aandringen dat internationale standaarden bij de ontwikkeling van de Europese standaarden als startpunt worden gebruikt. Dit zorgt ervoor dat er een wereldwijd gelijk speelveld ontstaat voor het bedrijfsleven en voor de gebruikers van de duurzaamheidsinformatie.

Dit schrijft demissionair minister Dekker (Rechtsbescherming) in zijn op 14 september jl. verstuurde antwoorden op vragen van de Tweede Kamer over het kabinetsstandpunt inzake het hiervoor genoemde richtlijnvoorstel. Het kabinet vindt het van belang dat wanneer in de toekomst wereldwijd geaccepteerde internationale standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving tot stand komen, die voor toepassing in de Europese Unie (EU) verplicht moeten worden gesteld. Dit is ook gedaan voor de internationale financiële verslaggevingsstandaarden (IFRS). Zoals bekend werkt de IFRS Foundation aan de creatie van een 'International Sustainability Standards Board' die internationale verslaggevingsstandaarden voor duurzaamheidsinformatie moet gaan uitvaardigen. Het kabinet beschouwt internationale standaarden als de meest ambitieuze en, vanwege de reikwijdte, tegelijk de meest effectieve route. Het kabinet wijst er wel op dat voorafgaand aan de eventuele verplichte toepassing ervan in de EU dergelijke internationale standaarden getoetst dienen te worden op kwaliteit. Daarnaast moet de mogelijkheid bestaan om nog specifieke EU-eisen aan die internationale standaarden toe te voegen. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om onderwerpen waarvoor nog geen internationale standaarden zijn ontwikkeld, vereisten die voortvloeien uit de in het richtlijnvoorstel opgenomen stelsel van 'dubbele materialiteit' of op zaken die aansluiten op reeds bestaande EU-wetgeving, zoals de Taxonomieverordening. De minister schrijft verder dat het kabinet in de onderhandelingen zal pleiten voor een bepaalde implementatietermijn van het richtlijnvoorstel in plaats van de nu in het voorstel opgenomen implementatiedatum van 1 december 2022.

- **Kabinet positief over nieuwe 'Sustainable Finance'-strategie van Europese Commissie**

Het demissionaire kabinet staat positief tegenover de plannen van de Europese Commissie over de verdere verduurzaming van de Europese kapitaalmarkt. "Met deze strategie brengt de Commissie helderheid over haar koers ten aanzien van verduurzaming van het financiële systeem voor de komende jaren", aldus het op 10

september jl. naar de Tweede Kamer gestuurde kabinetsstandpunt. Volgens het demissionaire kabinet sluit de ge-update strategie van de Europese Commissie goed aan op het Nederlandse duurzame financieringsbeleid. Het kabinet waardeert in het bijzonder de voorgestelde uitbreiding van het duurzaamheidsbegrip, met daarin naast klimaat ook aandacht voor sociale en milieuaspecten als biodiversiteit en de circulaire economie. In dit verband hecht het kabinet er belang aan dat de voorstellen in lijn zijn met internationale standaarden op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en complementair zijn met het aankomende richtlijnvoorstel over duurzaam ondernemingsbestuur. Ook in dit kabinetsstandpunt onderstreept het kabinet het belang van internationale harmonisering, internationale duurzaamheidsstaxonomieën en rapportagevereisten. Het kabinet is daarom van mening “dat de EU zich flexibel dient te tonen om te voorkomen dat zij door de eigen standaarden alleen komt te staan en geen aansluiting vindt bij andere internationale ontwikkelingen. Daarom zal het kabinet zich – ook in EU-verband – blijven inzetten voor het vastleggen van mondiale afspraken die zorgen voor de breedst mogelijke uniformiteit in standaarden en een gelijk speelveld”.

Nieuws uit Brussel

- **EFRAG publiceert outline voor een klimaatverslaggevingsstandaard**
De aankomende Europese verslaggevingsstandaard over de effecten van klimaatverandering zal uit drie secties bestaan en uit tien transparantieonderdelen. Dit blijkt uit de op 8 september jl. door EFRAG gepresenteerde outline voor de allereerste Europese verslaggevingsstandaard voor duurzaamheidsinformatie, die op 24 september jl. is aangevuld met een uitgebreide toelichting. EFRAG is de beoogde Europese standaardzetter voor duurzaamheidsinformatie. Uit de outline blijkt dat het de intentie van EFRAG is om de Europese 'klimaatstandaard' zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het rapportageraamwerk van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Zo bestaat de eerste sectie uit rapportages over de impact van klimaatverandering op het verdienmodel en

de strategie en vice versa, de risico's en kansen van klimaatverandering en de verankering van klimaatimpact in de governancestructuur van de onderneming. De tweede sectie gaat over de rapportage over het beleid om de klimaatimpact te mitigeren en over de doelstellingen en acties die hieromtrent zijn gesteld. En in de derde sectie wordt van ondernemingen verwacht dat zij rapporteren over de mate van voortgang om de gestelde doelen te halen. Van ondernemingen wordt bijvoorbeeld kwantitatieve informatie verwacht over de zogenoemde scope 1, 2 en 3-broeikasgasemissies. EFRAG heeft de outline niet opengesteld voor commentaar. De interne EFRAG-organen zullen wel commentaar leveren. Het is de bedoeling dat in de zomer van 2022 de gehele voorgestelde eerste set aan Europese verslaggevingsstandaarden voor duurzaamheidsinformatie in consultatie worden gebracht. Het is de bedoeling dat deze verslaggevingsstandaarden vanaf boekjaar 2023 door de Europese beursgenoteerde ondernemingen verplicht worden toegepast.

- **ESMA wil centraal, Europees meldingssysteem voor nettoshortposities**

Een substantiële nettoshortpositie (vanaf 0,1%) in een Europese beursgenoteerde onderneming moet niet langer bij de nationale beurstoezichthouder worden gemeld, maar bij de Europese koepel van beurstoezichthouders, ESMA. Dit stelt ESMA voor in haar op 24 september jl. gepubliceerde evaluatie van de werking van de in 2012 tot stand gekomen Europese Short Selling Verordening. Volgens ESMA zal een centraal, Europees meldingssysteem leiden tot minder kosten en minder administratieve lasten voor de beleggers. Bovendien wordt de meldingssystematiek op deze manier efficiënter en minder complex. ESMA stelt in het evaluatierapport nog een aantal andere voorstellen tot wijziging van de Short Selling Verordening voor. Zo zou zij er voorstander van zijn om elke twee weken de geaggregeerde, totale nettoshortpositie in elke Europese beursgenoteerde onderneming te publiceren, dus inclusief de nettoshortposities (0,1% - 0,5%) die alleen aan de beurstoezichthouder hoeven te

worden gemeld, maar die niet worden gepubliceerd. Dit komt, volgens ESMA, de algehele transparantie van de Europese kapitaalmarkt ten goede en vermindert de potentiële informatieasymmetrie tussen kapitaalmarktspelers. ESMA stelt in het document verder voor om het handhavingsinstrumentarium van de nationale beurstoezichthouders ten aanzien van het verbod op 'naked short selling' te harmoniseren en te versterken. ESMA ziet geen aanleiding om de grenzen voor het melden en publiceren van de nettoshortposities te wijzigen. Belanghebbenden hebben tot 19 november a.s. de tijd om op de voorlopige ESMA-voorstellen te reageren. ESMA zal begin 2022 het eindrapport met definitieve conclusies publiceren. Dit eindrapport zal dan aan de Europese Commissie worden aangeboden.

- **Europese Commissie publiceert voorstel tot herziening solvabiliteitsregels voor verzekeraars**

Verzekeraars worden gestimuleerd om meer voor de lange termijn in aandelen te beleggen. Verzekeraars worden verplicht gesteld om een langetermijnsценario op te stellen ten aanzien van de impact van klimaatverandering. Dit staat in het voorstel tot wijziging van de solvabiliteitsregels ('Solvency II') dat de Europese Commissie op 22 september jl. heeft gepubliceerd. Het richtlijnvoorstel erkent het langetermijnkarakter van verzekeraars. De Commissie stelt daarom voor om de verschillende risico's die verzekeraars lopen beter te reflecteren in de verdeling van de kapitaaleisen. Dat leidt per saldo tot een vermindering van de kapitaalopslag voor beleggingen in aandelen door verzekeraars. De Europese Commissie hoopt hiermee de trend te keren dat verzekeraars zich steeds verder uit aandelenmarkten terugtrekken. De Europese Commissie heeft verder de Europese koepel van toezichthouders op verzekeraars en pensioenfondsen (EIOPA) gevraagd om te onderzoeken of het wenselijk en haalbaar is om verzekeraars die beleggen in milieu- of sociaalvriendelijke ondernemingen of projecten te verplichten hogere kapitaalbuffers aan te houden. Daarnaast moet EIOPA onderzoeken of natuurrampen – mede door de klimaatverandering – zich

vaker voordoen en zo ja, of dat moet resulteren in hogere solvabiliteits-eisen voor verzekeraars. Het richtlijnvoorstel is inmiddels voor behandeling naar de Europese Raad van Ministers en naar het Europees Parlement gestuurd.

Ondernemingsnieuws

- **CEO van Universal Music Group ontvangt \$ 146 miljoen bonus voor succesvolle beursgang**

Sir Lucian Grainge, CEO van Universal Music Group (UMG), kan uiterlijk 20 oktober a.s. een cash-transactiebonus van ongeveer \$ 146 miljoen van Vivendi tegemoet zien als blijk van dank voor de succesvolle beursgang van de onderneming op 21 september jl. Op die datum splitste het Franse mediaconglomeraat het grootste muziekconcern ter wereld af en bracht de aandelen ervan in notering aan Euronext Amsterdam. De beurskoers van UMG, dat kantoor houdt in Hilversum, steeg op de eerste handelsdag bijna 38% en is nu bijna € 43 miljard waard. De omvang van de transactiebonus hing af van de marktwaarde van de onderneming bij introductie en de omvang van het Vivendi-aandelenbelang dat zou worden herplaatst, zo bleek uit het op 14 september jl. gepubliceerde prospectus. Uit het prospectus bleek verder dat Sir Lucian Grainge in februari 2021 al een transactiebonus van € 17,53 miljoen van Vivendi ontving in het kader van de succesvolle verkoop van een additioneel 10%-belang aan Tencent, nadat het Chinese technologiebedrijf in 2020 al een eerste belang van 10% in UMG had verworven. Voor die transactie ontving de heer Grainge indertijd een bonus van ruim € 15,5 miljoen. Daarnaast zal de UMG-CEO nog deze maand door Vivendi worden beloond voor de succesvolle verkoop van een 10%-belang aan het Amerikaanse hedgefonds Pershing Square, eerder dit jaar. Sir Lucian Grainge kan daarnaast over boekjaar 2021 nog aanspraak maken op een 'normale' jaarbonus. Zijn vaste salaris bedraagt € 12,86 miljoen.

- **Twee 'Nederlandse' ondernemingen met dual-class aandelen naar Amerikaanse beurs gebracht**

De afgelopen maand hebben twee naar Nederlands recht geconverteerde ondernemingen met behulp van een 'special

purpose acquisition company' (SPAC) een notering aan een Amerikaanse effectenbeurs gekregen. Beide ondernemingen hebben verschillende klassen aandelen met verschillend stemrecht ('dual-class aandelen) uitstaan om zo de oprichters meer juridische zeggenschap te geven. Het van oorsprong Duitse vliegtaxibedrijf Liliium verkreeg op 14 september jl. een notering aan de Amerikaanse schermenbeurs NASDAQ door inbreng van zijn activa in de Amerikaanse SPAC Qell Acquisition Corp. Tegelijkertijd werd Liliium omgezet in een Nederlandse naamloze vennootschap (NV) die kantoor houdt in het Duitse Weissling. Liliium heeft twee soorten aandelen uitgegeven: aandelen A en B, waarbij de aandelen B drie keer zoveel stemrecht hebben als de aandelen A. De aandelen B worden uitsluitend gehouden door CEO en medeoprichter Daniel Wiegand en houdt daardoor 22% van de stemrechten, terwijl zijn economisch belang 'slechts' 8,6% bedraagt. Het grootste stemmenbelang (22,9%) wordt overigens gehouden door het Chinese Tencent. Statutair is bepaald dat geen enkele aandeelhouder meer dan 24,9% van de stemrechten kan uitoefenen, mede vanwege specifieke Duitse wetgeving voor de luchtvaartindustrie. De marktwaarde van Liliium bedraagt momenteel zo'n \$ 2,7 miljard. Op 30 september krijgt het van oorsprong Spaanse oplaadbedrijf Wallbox een notering aan de New York Stock Exchange door inbreng van zijn activiteiten in de Amerikaanse SPAC Kensington Capital Acquisition Corp. II. Ook Wallbox heeft bij de omzetting naar een Nederlandse NV hoog- en laagstemrecht aandelen (verhouding 10:1) uitgegeven, waarbij de hoogstemrecht aandelen uitsluitend worden gehouden door de twee oprichters die nu nog CEO en Chief Product Officer zijn. Zij houden gezamenlijk 61,5% van de stemrechten, terwijl hun economisch belang nog geen 14,5% bedraagt. Uit deze gevallen blijkt dat Nederland nog steeds een geliefd vestigingsland is voor oprichters die hun bedrijf naar de beurs willen brengen en tegelijkertijd belangrijke zeggenschap willen houden.

Overige interessante zaken

- **NBA verplicht accountants om in controleverklaring altijd over fraude en continuïteit te rapporteren**

Accountants van beursgenoteerde ondernemingen moeten vanaf de controleverklaring over boekjaar 2021 in die verklaring altijd rapporteren over fraude en continuïteit. Dit staat in het voorstel tot aanpassing van de inhoud van de controleverklaring dat de NBA op 13 september jl. in consultatie heeft gebracht. Het voorstel komt er in hoofdlijnen op neer dat afzonderlijke secties over de controle-aanpak van continuïteit en fraude in de controleverklaring moeten worden opgenomen. Hierin wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controle-aanpak inspeelt op risico's op het terrein van fraude en continuïteit en worden de werkzaamheden toegelicht. Als aanvulling kan de accountant ook de uitkomsten van deze werkzaamheden of belangrijke waarnemingen met betrekking tot de onderwerpen toelichten. De beide secties worden in alle controleverklaringen (verplicht) opgenomen; ook in situaties waarin geen sprake is van ernstige continuïteitsonzekerheid of spraakmakende fraudecasuïstiek. Belanghebbenden kunnen nog tot en met 25 oktober a.s. commentaar leveren op het voorstel.

- **NBA: klimaataspecten zijn onderdeel van accountantscontrole**

Klimaataspecten en dan met name klimaatrisico's zijn onderdeel van de jaarrekeningcontrole van een accountant. De accountant gaat na in hoeverre klimaatrisico's van materieel belang zijn voor het inzicht in de jaarrekening. Als door de onderneming klimaatdoelen in lijn met 'Parijs' worden gesteld, zal de accountant dit moeten controleren om 'greenwashing' te voorkomen. Dit schrijft de NBA in haar op 10 september jl. gepubliceerde 'Handleiding klimaat'. Het doel van de handleiding is om accountants concreet houvast te bieden bij het nemen en het invullen van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van klimaat. De NBA wijst er in de handleiding op dat klimaatrisico's een financieel effect kunnen hebben in de jaarrekening en als dat het geval is dit dan adequaat moet worden toegelicht. Als het effect nog niet helemaal

duidelijk is, moet de organisatie er in elk geval iets over melden in het jaarverslag. Als dit niet gebeurt, terwijl er wel risico's zijn, behoort de accountant aan te dringen op communicatie met het bestuur en de RvC op vermelding hiervan, bijvoorbeeld via het accountantsverslag of de 'management letter'. Als er dan geen correctie plaatsvindt, zal de accountant dit in zijn of haar controleverklaring moeten opnemen, vooral als er ook continuïteitsrisico's zijn. De NBA waarschuwt haar leden voor de 'druk' op ondernemingen om een te positief beeld te schetsen over klimaatrisico's. De NBA maakt de accountants erop alert dat dit kan leiden tot (een vorm van) fraude. De NBA merkt overigens op dat de handleiding geen officiële status als vaktechnische uiting heeft.

- **SEC verplicht institutionele beleggers om stemgedrag t.a.v. bestuurdersbeloningen te openbaren**

Ale institutionele beleggers die voor meer dan \$ 100 miljoen belegd zijn in Amerikaanse beursgenoteerde ondernemingen worden verplicht gesteld om hun stemgedrag ten aanzien van de beloningsverslagen van deze ondernemingen te openbaren. Die openbaarmaking moet plaatsvinden via een gestandaardiseerd formulier dat op de openbare website van de Amerikaanse beurstoezichthouder SEC wordt geplaatst. De SEC heeft op 29 september jl. ontwerpregelgeving dienaangaande gepubliceerd. De ontwerpregelgeving vloeit nog voort uit de Dodd-Frank Act die in juli 2010 van kracht werd. Deze wet heeft tot doel de financiële stabiliteit in de Verenigde Staten te vergroten en om beleggers beter te beschermen. Onderdeel van de voorgestelde regelgeving is verder om beleggingsfondsen te verplichten hun rapportages over het stemgedrag op de AVA's van Amerikaanse beursgenoteerde ondernemingen inzichtelijker te maken. Zij zullen worden gedwongen om hun rapportages in te richten volgens een 'standaardformat'. Ook worden beleggingsfondsen verplicht gesteld om in de rapportages aan te geven op hoeveel aandelen niet is gestemd, omdat die aandelen waren uitgeleend en het fonds deze aandelen vóór de stemregistratiedatum niet heeft teruggehaald om erop te

stemmen. Belanghebbenden hebben tot 28 november a.s. de tijd om op de ontwerpregelgeving te reageren.

- **Singapore en Hong Kong gaan beursgenoteerde SPAC's onder voorwaarden toestaan**

Singapore en Hong Kong gaan onder voorwaarden SPAC's toelaten op hun effectenbeurzen. Dat blijkt uit de nieuwe beursregels respectievelijk een consultatiedocument over mogelijke nieuwe beursregels van deze oosterse beurzen. De effectenbeurs van Singapore laat sinds 3 september jl. SPAC's toe nadat hiervoor steun bleek uit een consultatie. Wel moet de minimale marktwaarde van een 'lege beurskapsel' bij notering S\$ 300 miljoen (ongeveer € 189 miljoen) bedragen, hebben de oprichters maximaal drie jaar de tijd om reële activiteiten van een 'doelwitonderneming' in de SPAC te brengen en moet een dergelijke transactie door een meerderheid van de onafhankelijke aandeelhouders worden goedgekeurd. De effectenbeurs van Hong Kong heeft op 17 september jl. de voorgestelde noteringsregels voor SPAC's in consultatie gebracht. Uit die ontwerpregels blijkt dat de Hongkongse beurs de handel in SPAC-aandelen alleen wil openstellen voor professionele beleggers en moet de waarde van de SPAC bij de beursgang HK\$ 1 miljard (ongeveer € 110 miljoen) bedragen. De Hongkongse beursautoriteiten geven de SPAC-oprichters, net als hun collega's in Singapore, maximaal drie jaar de tijd om de SPAC om te zetten in een onderneming met reële activiteiten, hoewel de beoogde doelwitonderneming al wel binnen twee jaar moet zijn aangekondigd. De omzetting naar een 'gewone' onderneming zal, net als in Singapore, onderwerpen zijn aan de goedkeuring van die aandeelhouders die niet gelieerd zijn aan de SPAC-oprichters. Belanghebbenden kunnen nog tot 31 oktober a.s. commentaar leveren op de ontwerpregels van de Hongkongse effectenbeurs.